

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут педагогічний

**Кафедра теорії та методики
дошкільної і спеціальної освіти**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Рівень вищої освіти – (перший (бакалаврський));

Освітня програма А2 Дошкільна освіта

Спеціальність А2 «Дошкільна освіта»

Галузь знань А «Освіта»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” 08. 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Теорія та методика музичного виховання
Викладач (і)	Барило С.Б.
Контактний телефон викладача	0681855403
E-mail викладача	svitlana.barylo@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://dlearn.pnu.edu.ua/developer/course/view/146
Консультації	

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є підготовка вихователя до роботи з музичного виховання дітей дошкільного віку.

«Теорія і методика музичного виховання» – складова блоку дисциплін професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних закладів освіти. Її вивчення передбачає розв'язання низки завдань: ознайомлення з музичною літературою, адресованою дітям дошкільного віку; засвоєння змісту музичного розвитку дітей дошкільного віку (аналіз музичних творів зі слухання музики, співу, музично-ритмічних рухів, гри на дитячих музичних інструментах, які включені у програми розвитку дітей дошкільного віку, розділ «Музична діяльність»; рекомендовані для використання у повсякденному житті дитячого садка, під час проведення святкових ранків, розваг, під час проведення музичних та інших занять, ранкової гімнастики та передбачені для вивчення за варіативною складовою навчальної програми), опанування студентами системою знань про закономірності процесу музичного розвитку дошкільників, підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у галузі дошкільної освіти відповідно до вітчизняних та європейських стандартів.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення студентів із різними жанрами дитячої народної, класичної (вітчизняної та зарубіжної), сучасної музики для дітей дошкільного віку; формування музично-естетичної компетентності майбутніх вихователів, сприяння засвоєнню знань, розвитку вмінь і навичок з організації музичного розвитку у дошкільних закладах освіти.

Основними цілями вивчення дисципліни є ознайомлення майбутніх педагогів з різними формами роботи з музичного виховання й розвитку дітей,

основними видами музичної діяльності; методами та методиками, на основі яких відбувається музичний розвиток дошкільників; роз'яснення сутності процесу залучення дітей до музики в дитячому садку відповідно до державного стандарту дошкільної освіти.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності за стандартом вищої освіти України:

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Загальні компетентності за професійним стандартом

ЗК.ОЗ Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, поважати багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

Спеціальні (фахові компетентності) за стандартом вищої освіти України

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

5. Результати навчання

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що

використовуються в роботі 3 дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної - ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етикоестетичні цінності.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПР-22. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.

Трудові функції

A2.3. Здатність організовувати ігрову (провідну) і інші види дитячої діяльності та підтримувати види діяльності, ініційовані дитиною

B1.2. Здатність до швидкого реагування на зміни, гнучкість, адаптивність і стресостійкість.

B2.3. Здатність до командної взаємодії.

Г1.1. Здатність до саморефлексії та самооцінювання власної професійної діяльності.

Г2.2. Здатність ефективно використовувати ІКТ та електронні освітні ресурси в професійній діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	18
семінарські заняття / практичні / лабораторні	22
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	A2 Дошкільна освіта	1	нормативна

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Характеристика діючих програм розвитку дітей дошкільного віку. Розділ «Музична діяльність».	2	2	10
Тема 2. Характеристика музичного репертуару. Музичні жанри.	2	2	5
Тема 3. Слухання музики в дитячому садку. Основні етапи слухання музики.	2	4	5
Тема 4. Спів - основний вид музичної діяльності в дитячому садку.	2	4	10
Тема 5. Формування співацьких умінь і навичок у дошкільників.	2	2	5
Тема 6. Музично-ритмічні рухи і вправи як вид діяльності в дитячому садку.	2	2	5
Тема 7. Гра на дитячих музичних інструментах як вид діяльності	2	2	5
Тема 8. Зміст і структура музичних занять. Роль вихователя у їх проведенні.	2	2	5
Тема 9. Свята, розваги. Використання музики на інших заняттях та у повсякденному житті дитячого садка	2	2	10
ЗАГ.:	18	22	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Екзамен, максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка включає 50 балів за написання письмового екзамену та (50 балів) оцінки за практичні заняття.
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота виконується на останньому практичному занятті, оцінюється у 5 балів. Завдання для контрольної роботи створюються на основі тем, які даються на самостійне опрацювання студентами. Для заочної форми навчання письмові роботи виконуються студентами в електронному варіанті за 10 днів до початку сесії.
Семінарські заняття	Проводяться згідно розкладу. Пропуски відпрацьовуються за кожне заняття з додатковим індивідуальним завданням.
Умови допуску до підсумкового контролю	Упродовж навчального семестру студенти повинні набрати макс. 50 балів для допуску до екзамену.
Підсумковий контроль	Екзамен; форма здачі (письмова, тести, комбінована).

7. Політика навчальної дисципліни

<u>Письмові роботи:</u> виконуються студентами, що навчаються за індивідуальним графіком. <u>Академічна доброчесність:</u> неприпустиме списування та плагіат. <u>Відвідування занять:</u> Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання завдань із теми. Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен пройти тестування, виконати індивідуальні завдання і тільки тоді буде допущений до складання екзамену. <u>Неформальна освіта:</u> рекомендована платформа Zoom
--

8. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Барило С. Б. Вплив музично-ритмічних рухів на загальний розвиток дітей дошкільного віку. Збірник статей учасників дванадцятої всеукраїнської практично-пізнавальної конференції «Наукова думка сучасності і майбутнього». Дніпро, 2019. С.12-14.
3. Виншінська Я.Л. Теорія і методика музичного виховання дітей дошкільного віку : навч.-метод. посібник Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 288 с.
4. Дерев'янка Т. В. Музичне виховання дошкільників. Старша група. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2018. 160 с.
5. Дитина. Освітня програма для дітей від 3-х до 7 років. Авт. колектив: Г. В. Беленька, О. Л. Богиніч, В. М. Вертугіна, К. І. Волинець та ін. Київ, 2020. 440 с.
6. Газіна І. О. Методика музичного виховання дітей дошкільного віку навч.-метод. посіб. для студентів напряму підготовки "Дошкільна освіта", вихователів дошкільних навчальних закладів та батьків Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2015. 196 с.
7. Грабарєва О. А. Народна пісенна творчість у вихованні національної свідомості дошкільників. Парціальна програма. Харків : Ранок, 2014. 192 с.
8. Іваницький А. І. Український музичний фольклор. Підручник для вищих учбових закладів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 320 с.
9. Катрук А. Формування творчих здібностей дітей за допомогою музично-ритмічних рухів. Музичний керівник. 2015. №4. С. 4-6.
10. Крутій К. Інтеграція в дошкільній освіті як інноваційне явище, або що треба знати про інтеграцію. *Дошкільне виховання*. 2018. № 7. С. 3.
11. Крутій К. Термінологічне поле музичного заняття в дошкільному навчальному закладі. *Музичний керівник*. 2015. №11. С. 4–8.
12. Лісовська Т. А. Теорія і методика музичного виховання : навчально-методичний посібник. Миколаїв : видавець Румянцева Г. В., 2022. 330 с.
13. Лісовська Т.А. Музична імпровізація в сучасному закладі дошкільної освіти: Навчальний посібник. Миколаїв: Вид-во «Іліон», 2019. 140 с.
14. Левчук Я. Українські народні дитячі інструменти: гра музикою чи музикування грою. *Музичний керівник*. 2013. № 3. С. 4-6.
15. Мережко Ю. Комплексні чи інтегровані музичні заняття: у чому відмінність? *Музичний керівник*. 2014. №5. С. 4-7.
16. Науменко Т. Музичне виховання дошкільників засобами українського фольклору. АПН України, інститут педагогіки. Київ, 2008. 115 с.
17. Науменко С. Як правильно слухати музику з дітьми: поради психолога. *Музичний керівник*. 2013. №3. С. 4-10.
18. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку / За заг. наук. ред. Т.О. Піроженко. Київ : Українська академія дитинства,

2017. 80 с.

19. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / Білан О.І, Возна Л.М., Максименко О.Л. та ін. Тернопіль : Мандрівець, 2017 264 с.

20. Програма оздоровчо-освітньої роботи з дітьми старшого дошкільного віку «Веселкова музикотерапія» /І. А. Малишевська, С. К. Демидова. Тернопіль : Мандрівець, 2015. 44 с.

21. Романюк І. А. Музичне виховання. Організація роботи у дошкільному навчальному закладі: навч.- метод. посібник. Тернопіль: Мандрівець. 2014. 280 с.

22. Садовенко С. Розвиток музичних здібностей засобами українського фольклору: Навчально-методичний посібник. К.: Щк. світ, 2008. 128 с.

23. Світ дитинства 6 комплексна освітня програма для дошкільних навчальних закладів /упоряд.: О.М. Байер, Л.В. Батліна, А. М. Богуш та ін.; за заг. ред. Л. В. Батліної. Тернопіль : Мандрівець. 200 с.

24. Семизорова В. В. Використання системи «елементарного музикування» Карла Орфа в освітньому процесі дошкільного навчального закладу. Тернопіль : Мандрівець, 2014. 68 с.

25. Сухина Л. Ю. Музичне виховання у дитячому садку. 6 рік життя (За Базовим компонентом дошкільної освіти). Київ : Ранок, 2018. 112 с.

Теорія і методика музичного виховання: навчально-методичний комплекс / уклад. С. І. Матвієнко. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2019. 51 с.

Інтернет-ресурси

1.<http://zhuravlyk.uz.ua/organizaciya-zhittyediyalnosti-ditej-v-dnz/xudozhno-estetichnij-rozvitok/muzichna-diyalnist/organizac-muzichno%D1%97->

2.<https://vseosvita.ua/library/embed/01005mxk-7ca6.doc.html>

Викладач доцент Барило С.Б.